EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROSISTEMA

EUROPOS CENTRINIO BANKO NUOMONĖ

2013 m. rugpjūčio 19 d.

dėl kredito unijų

(CON/2013/63)

Įžanga ir teisinis pagrindas

2013 m. liepos 26 d. Europos Centrinis Bankas (ECB) gavo Lietuvos Respublikos finansų ministro prašymą pateikti nuomonę dėl Kredito unijų įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto (toliau – įstatymo projektas). 2013 m. liepos 30 d. ECB gavo atnaujintą įstatymo projektą, kuriuo remiantis parengta ši nuomonė.

ECB kompetencija teikti nuomonę grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 127 straipsnio 4 dalimi ir 282 straipsnio 5 dalimi ir 1998 m. birželio 29 d. Tarybos sprendimo 98/415/EB dėl nacionalinių institucijų konsultavimosi su Europos Centriniu Banku teisės akto projekto nuostatų klausimais[1] 2 straipsnio 1 dalies trečiąja ir šeštąja įtraukomis, kadangi įstatymo projektas susijęs su Lietuvos banku ir taisyklėmis, taikomomis finansų institucijoms tiek, kiek jos daro esminę įtaką finansų institucijų ir rinkų stabilumui. Vadovaudamasi Europos Centrinio Banko darbo reglamento 17 straipsnio 5 dalies pirmuoju sakiniu, Valdančioji taryba priėmė šią nuomonę.

1. Įstatymo projekto tikslas

1.1 Įstatymo projektu siekiama užtikrinti tvarų kredito unijų augimą ir stiprinti kredito unijų reguliavimo sistemą, įskaitant efektyvesnio valdymo, prisiimamos rizikos valdymo, reguliavimo ir pertvarkymo reikalavimus.

1.2 Konkrečiai, įstatymo projektu siekiama: a) supaprastinti kredito unijų licencijavimo procedūrą; b) didinti kredito unijų kapitalui keliamus reikalavimus, įskaitant reikalavimą įnašais prisidėti prie kapitalo, jei jis nebesiekia nustatytos ribos; c) riboti rizikos prisiėmimą, įskaitant skolinimuisi, skolinimui, investicijoms ir rizikos valdymui keliamus reikalavimus; d) sustiprinti kredito unijų valdymą, įskaitant griežtesnius vadovams keliamus reikalavimus ir aktyvesnį narių dalyvavimą kredito unijų valdyme; e) išplėsti galimų kredito unijų narių ir klientų, kuriems kredito unijos gali teikti finansines paslaugas, spektrą; ir f) stiprinti Lietuvos banko vykdomą kredito unijų priežiūrą, įskaitant naują priemonę, suteikiančią Lietuvos bankui teisę pareikalauti perduoti probleminės kredito unijos turtą, teises, sandorius ir įsipareigojimus kitai kredito įstaigai.

1 OL L 189, 1998 7 3, p. 42.

2. Bendrosios pastabos

2.1 Šiuo metu kredito unijų turtas sudaro 2,2 % Lietuvos finansų sistemos turto[2], tačiau per pastaruosius kelerius metus kredito unijų veiklos ir turto apimtys itin sparčiai išaugo.

2.2 ECB pritaria reikšmingam kredito unijų reguliavimo ir priežiūros sistemos tobulinimui, kuriuo siekiama užtikrinti geresnę kredito unijų narių apsaugą ir sustiprinti kredito unijų sistemos saugumą[3].

2.3 ECB pažymi, kad siūlomuose kredito unijų teisinio reguliavimo pakeitimuose nenumatyta galimybė kredito uniją reorganizuoti į komercinį banką. ECB nuomone, tokį reorganizavimą numatančios teisės normos prisidėtų prie šalies finansų sistemos stabilumo ir integracijos.

3. Privalomųjų atsargų reikalavimai

3.1 Įstatymo projekte neaptariami kredito unijoms taikytini privalomųjų atsargų reikalavimai, nes jie yra nustatyti Lietuvos banko priimtose kredito įstaigų privalomųjų atsargų taisyklėse[4].

3.2 ECB pažymi, kad nors euro neįsivedusios valstybės narės išlaiko savo įgaliojimus pinigų politikos srityje, vis dėlto joms yra naudinga siekti suderinamumo su Eurosistemos standartais, kad tose valstybėse narėse esančios kredito įstaigos galėtų susipažinti su privalomųjų atsargų reikalavimais, kurie bus joms taikomi įvedus eurą.

3.3 Savo nuomonėse CON/2005/8, CON/2008/66 ir CON/2012/110 dėl Lietuvos privalomųjų atsargų sistemos ECB pabrėžė poreikį Lietuvos privalomųjų atsargų sistemą toliau derinti su Eurosistemos standartais. ECB ypač pažymėjo, kad Lietuvos kredito unijoms, kaip pinigų finansų įstaigoms, bus taikomi Eurosistemos atsargų reikalavimai nuo euro įvedimo Lietuvoje dienos[5]. ECB pirmiau pateiktos pastabos dėl Lietuvos privalomųjų atsargų sistemos vis dar galioja.

Ši nuomonė bus skelbiama ECB interneto svetainėje.

Priimta Frankfurte prie Maino 2013 m. rugpjūčio 19 d.

[parašas]

ECB pirmininko pavaduotojas

Vítor CONSTÂNCIO

---

2 Lietuvos banko 2013 m. Finansinio stabilumo apžvalga, kurią galima rasti Lietuvos banko interneto svetainėje www.lb.lt.

3 Žr. nuomonės CON/2009/60 7 punktą. Visos ECB nuomonės skelbiamos ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu.

4 Lietuvos banko valdybos 2002 m. kovo 14 d. nutarimas Nr. 38 „Dėl kredito įstaigų privalomųjų atsargų taisyklių patvirtinimo“. Valstybės žinios, 2002, Nr. 31-1201.

5 Žr. nuomonės CON/2005/8 14 punktą, nuomonės CON/2008/66 2.2 punktą ir nuomonės CON/2012/110 2 punktą.